

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

ඉදිකිරීම් ආරක්ෂණ අරමුදලේ 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය, ශුද්ධ වත්කම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශන සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(3) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ සහ 1999 අගෝස්තු 05 දිනැති ඉදිකිරීම් ආරක්ෂණ අරමුදලේ භාර ඔප්පුවේ 11 (ඇ) වගන්තියේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, අරමුදලේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට අරමුදලේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ. ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, අරමුදල අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරීත්වය අරමුදල ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ

නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා අරමුදල අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

අරමුදලේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, අරමුදලේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම් හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන් ,වේතනාන්විත මහඟුරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ ඟුරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවූවද , අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.

- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය ,ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් අරමුදලේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා අරමුදලේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම්වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ අරමුදලේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ අරමුදලේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, අරමුදල ක්‍රියා කර ඇති බව,
- අරමුදල සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව, සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලනය

ගනුදෙනු කළමනාකාරිත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරිබලය සහිතව ක්‍රියාත්මක කිරීම, අදාළ වන වාර්තාකරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අවශ්‍ය වන පරිදි ගනුදෙනු සටහන් කිරීම සහ වත්කම් සඳහා ගිණුම් කටයුතුභාවය පවත්වාගෙන යාම, කළමනාකාරිත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරි බලය සහිතව පමණක් වත්කම්වලට ප්‍රවේශ වීම, සටහන් කරන ලද වත්කම් සඳහා වූ ගිණුම්කටයුතුභාවය පවත්නා වත්කම් සමඟ සාධාරණ කාල වකවානුවලදී සැසඳීම සහ වෙනස්කම් ඇතොත් ඒවා සම්බන්ධයෙන් නිසි පියවර ගැනීම ආදිය සඳහා සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීමට ප්‍රමාණවත් “මනාලෙස සැලසුම් කරන ලද” අභ්‍යන්තර ගිණුම්කරණ පාලන පද්ධතියක් ආයතනය විසින් පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය වේ.

1.5.2 ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 07 හි 49 වන ඡේදයට අනුව, දේපල, පිරිසත සහ උපකරණ ප්‍රත්‍යාගණනය කිරීමේදී අදාළ දේපල, පිරිසත සහ උපකරණ පන්තියම ප්‍රත්‍යාගණනය කළ යුතු වේ. එසේ වුවද, අරමුදල විසින් 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට ධාරණ අගය රු.මිලියන 0.32 ක් වූ (පිරිවැය රු.මිලියන 9.62) 2018 වර්ෂයට පෙර මිලදී ගෙන තිබූ කාර්යාල උපකරණ සහ වෙනත් පරිගණක උපාංග, තොරතුරු තාක්ෂණ උපකරණ සහ ගෘහ භාණ්ඩ පමණක් රු.මිලියන 1.93 කට සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ප්‍රත්‍යාගණනය කර තිබුණි.</p> <p>තවද, ප්‍රමිතියෙහි 42 වන ඡේදය අනුව, ප්‍රත්‍යාගණනය කරනු ලබන දේපල, පිරිසත සහ උපකරණවල ධාරණ අගය වාර්තාකරන දිනට වූ සාධාරණ වටිනාකම භාවිතා කරමින් නිශ්චය කරනු ලබන අගයට වඩා ප්‍රමාණාත්මක ලෙස වෙනස් නොවන පරිදි ප්‍රමාණවත් සහ විධිමත් භාවයකින් යුතුව ප්‍රත්‍යාගණනය කළ යුතු වුවද කමිටු</p>	<p>ශ්‍රී.ල.රා.අ.ගි.ප්‍ර.07 ට අනුව වරලත් තක්සේරුකරුවන්ගේ සහභාගී ඇතිව සියලු අඩුපාඩු නිවැරදි කර 2023 වර්ෂයේදී සම්පූර්ණ ප්‍රත්‍යාගණනයක් සිදු කිරීමට සැලසුම් කරනු ලැබේ.</p>	<p>ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියට අනුකූලව දේපල, පිරිසත සහ උපකරණ ප්‍රත්‍යාගණනය කරන විට අදාළ වත්කම් පන්තියම නිවැරදි ක්‍රමවේදය අනුව ප්‍රත්‍යාගණනය කළ යුතු බව.</p>

සාමාජිකයින් විසින් වත්කම් වෙන් වෙන්ව පරීක්ෂා කිරීමෙන් තොරව භාවිතා කළ වර්ෂ ගණන පමණක් පදනම් කරගනිමින් වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනය කර තිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය. මේ නිසා රු. මිලියන 1.61 ක් වූ ප්‍රත්‍යාගණන ලාභයේ නිවැරදිතාවය පිළිබඳ නිශ්චය කළ නොහැකි විය.

1.5.3 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට අරමුදල විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද තොරතුරු අනුව ලැබිය යුතු භාණ්ඩාගාර බිල්පත් පොලී ආදායම රු.මිලියන 0.29 ක් වුවද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල එම ප්‍රමාණය රු.මිලියන 0.23 ක් ලෙස දක්වා තිබීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ පොලී ආදායම හා ලැබිය යුතු පොලී ආදායම රු.මිලියන 0.06 ක් බැගින් අඩුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශවල දක්වා තිබුණි.	පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ලබා දුන් උපදෙස් අනුව ඉදිරි වර්ෂයේදී නිවැරදි කරනු ලැබේ.	මනා සුපරීක්ෂණයකින් ගිණුම් තැබීම සිදු කල යුතු අතර ගිණුම්කරණ දෝෂ නිවැරදි කිරීමට කළමනාකාරිත්වය කටයුතු කල යුතු බව.
(ආ) 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට පෙර ණයගැතියන් විසින් අරමුදලේ බැංකු ගිණුම් 06 ක තැන්පත් කර තිබුණු රු. මිලියන 1.50 ක් හඳුනා ගෙන ගිණුම්ගත කිරීමට වර්ෂය තුළදී කටයුතු කර නොතිබුණු අතර එම මුදල් හඳුනානොගත් බැරකමක් ලෙස මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ දක්වා තිබුණි. එබැවින් ලැබිය යුතු ඇපකර සහ බැඳුම්කර ආදායම එම ප්‍රමාණයෙන් වැඩියෙන් දැක්විණි.	හඳුනානොගත් ආරම්භක බැර ශේෂයක් ලෙස ඉදිරියට ගෙන ඇත. එහිදී එම ශේෂයන් 2021 වසරේදීම මුදල් පොතට හර කොට හඳුනා ගන්නා තෙක් හඳුනා නොගත් බැර ශේෂ පාලන ගිණුමට බැර කර ඇත. රු.11,198,921ක මුදල 2022 වසර තුළ දී හඳුනා ගෙන එය පාලන ගිණුමෙන් ඉවත් කර ලැබිය යුතු ආදායම් ගිණුම් ශේෂයෙන් (අදාළ ණයගැති ශේෂයෙන්) ගලපා ඇත.	බැංකු ගිණුම් වෙත සෘජුව තැන්පත් කර ඇති මුදල් හඳුනාගෙන ප්‍රමාදයකින් තොරව අදාළ ගිණුම් වලට සටහන් කිරීමට කටයුතු කල යුතු බව.

1.6 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.6.1 ලැබිය යුතු මුදල්

	විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ)	<p>2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට අරමුදල විසින් බිල්පත් වට්ටම් කර කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට ගෙවා තිබූ මුදලින් සේවයෝජකයින් විසින් බිල්පත් සඳහා මුදල් නොගෙවීම නිසා පියවා ගත නොහැකි වූ මුදල් ශේෂය රු. මිලියන 10.30 ක් වී තිබුණි. එයින් රු. මිලියන 10.10 ක් හෙවත් සියයට 98 ක් හිරු කන්ස්ට්‍රක්ෂන් ඇන්ඩ් එන්ටර්ප්‍රයිසස් ආයතනයෙන්ද ඉතිරි සියයට 02 ක් හෙවත් රු. මිලියන 0.09 ක් නවෝද් කන්ස්ට්‍රක්ෂන් සප්ලයර්ස් ආයතනයෙන්ද වසර 03 කට වඩා වැඩි කාලයක සිට අයකර ගැනීමට නොහැකි වී පැවතුණි.</p>	<p>වගකීම් පැහැර හැරි කොන්ත්‍රාත්කරුවන් වෙනුවෙන් ඇපකර මුදල් කිරීමෙන් පසු ප්‍රතිපූර්ණ නොකල අවස්ථාවන්හි ඒ සඳහා බේරුම්කරණයට පිවිස ඇත.</p>	<p>බිල්පත් වට්ටම්කර මුදල් ගෙවීමේදී එම බිල්පත් සඳහා සේවයෝජකයන්ගේ න් අදාල මුදල් ලැබීමේ ශක්‍යතාවය පිළිබඳ තහවුරු කර ගැනීමෙන් පසු පමණක් කල යුතු බව හා එසේ නොවන අවස්ථාවල අදාල තීරණවලට එළඹී නිලධාරීන් ඒ සඳහා වගකිවයුතු වන බව.</p>
(ආ)	<p>2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ පවතින බැඳුම්කර සහ ඇපකරවලින් ලැබිය යුතු ආදායම් සඳහා වූ ණයගැති කාල විශ්ලේෂණය අනුව ලැබිය යුතු ආදායම රු.මිලියන 39.52 ක් වුවද එම කාල විශ්ලේෂණය අනුව කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගෙන් එම ආදායම් ලෙස වැඩිපුර අයකරගත් රු.මිලියන 19.06 ක බැර ශේෂයක් පවතින බවද නිරීක්ෂණය විය. මෙම වැඩිපුර අයකරගත් මුදලින් රු.මිලියන 17 ක් වසර 01 සිට 03 දක්වා කාලයක සිට නිරවුල් කර නොතිබුණු අතර එම බැර ශේෂය මූල්‍ය ප්‍රකාශවල ණය හිමි සහ උපවිත වියදම් යටතේ ඇතුළත් කර තිබුණි.</p>	<p>2020 – 2022 කාලය තුළ පැවති ආර්ථිකමය හා අනෙකුත් අස්ථාවරභාවයන් හේතුවෙන් රජයෙන් අයවිය යුතු මුදල් නොලැබීම, ඉදිකිරීම් ක්ෂේත්‍රයට දැඩි බලපෑමක් ඇතිවිය.එම හේතුව නිසාම බැඳුම්කර හා ඇපකර වලින් ලැබිය යුතු ආදායම් අයකර ගැනීමේ දුෂ්කරතාවයන්ට මුහුණදීමට සිදුවිය. පෙර දැනුවත් කිරීමක් සිදු කොට කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ බිල්පත් පියවීම සඳහා සේවාදායකයන්ගෙන් ලද මාර්ගස්ථ මුදල් (Transit</p>	<p>කඩිනමින් ලැබිය යුතු ශේෂ අයකර ගැනීමට සහ බැර ශේෂයන් නිරවුල් කිරීමට පියවර ගත යුතු බව.</p>

Money) මහින් එම මුදල් රඳවා ගැනීමක් සිදුකර ඇත. ඒ අතරතුර ඔවුන් විසින් ඒ සඳහා ගෙවීම් සිදුකර ඇත. එහිදී ණයගැති බැර ශේෂයන් හටගෙන ඇත.

(ඇ) අරමුදල විසින් කිසිදු සුරැකුමක් අරමුදල විසින් අදාල කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ තබානොගෙන ලියාපදිංචි සේවයෝජකයා ඉල්ලුම් කළ කාර්යසාධනය කොන්ත්‍රාත්කරුවන් වෙත ඇපකර සැනින් ඇපකර ගෙවා නැවත වර්ධනය කර ගැනීම නිකුත් කරන අතර කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගෙන් සම්බන්ධයෙන් කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ අයකර ගැනීමට කටයුතු සිදු අවධානය යොමුකරවීම කාර්යසාධනය අඩුවන අවස්ථාවලදී කරයි. එම අවස්ථාවන් වලදී සහ වාසිදායක නීතිමය සේවයෝජකයන් ඇපකර මුදල් කොන්ත්‍රාත්කරුවන් විසින් තීන්දුමත වුවද මුදල් අරමුදලෙන් ඉල්ලුම් කරනු ලැබේ. 2011 ප්‍රතිපූර්ණය කිරීම ප්‍රමාද කිරීම අයනොවන අවස්ථා සිට 2019 දක්වා අවස්ථා 22 දී එලෙස දිගින් දිගටම සිදුවන හෙයින් ඇති බැවින් ප්‍රායෝගික රු.මිලියන 87.65ක මුදලක් නීතිමය කටයුතු දක්වා කරුණු වැඩ පිළිවෙලක් සේවයෝජකයින් වෙත ගෙවා තිබුණු දීර්ඝ විය. මේ වන විටත් නීතිමය හඳුන්වා දීමට කටයුතු අතර එයින් රු.මිලියන 4.68 ක් අයකර කටයුතු සිදුකරමින් පවතින අතර කළ යුතු බව. ගත නොහැකිව 2019 වර්ෂයේදී අවසන් තීන්දුව මත අයකර භාරකාර මණ්ඩලයේ අනුමැතියෙන් ගැනීමට ප්‍රයත්න දරයි. කපාහැර තිබුණි. තවද 2020 සිට 2022 දක්වා සේවයෝජකයින් වෙත ගෙවා අරමුදලට අයවිය යුතු මුදල රු.මිලියන 30.16 ක් වී තිබුණි. ඒ අනුව සේවයෝජකයන් වෙත අරමුදල විසින් ගෙවා තිබුණු එකතුව රු.මිලියන 113.13 ක් 2022 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට නැවත අරමුදලට අයකර ගත යුතුව පැවතුණි.

මෙම ශේෂය වූ රු. මිලියන 113.13 අයකර ගැනීමේ අවිනිශ්චිතතාවයක් පවතින බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ අතර මෙම ණයගැතියන් වෙනුවෙන් රු.මිලියන 76.15 ක අඩමාණ ණය සඳහා වෙන්කිරීමක් සිදුකර තිබුණි. මේ සම්බන්ධයෙන් බේරුම්කරණය ඇතුළු නීතිමය ක්‍රියාමාර්ගවල තීන්දු අරමුදලේ

වාසියට ලැබී තිබුණද අදාළ මුදල් අයකර ගැනීමට නොහැකිව තිබුණු අතර මේ සම්බන්ධ නෛතික කටයුතු සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.මිලියන 0.80 ක් වැය කර තිබුණි.

1.6.2 ගෙවිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2016 වර්ෂයේ දී සේවයෝජකයන්ගෙන් ලද රු.මිලියන 0.14 ක මුදලක් අදාළ කොන්ත්‍රාත්කරු හඳුනා නොගැනීම හේතුවෙන් පියවීම් නොකර 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට මාර්ගස්ථ මුදල් ශේෂය තුළ දක්වා තිබුණි.	2016 වසරේ හඳුනාගත නොහැකි වූ සෘජු තැන්පතුවකි. එම මුදල දැනට වසර 05ක් ඉක්මවා ඇති හෙයින් හා හිමිකරුගේ අනන්‍යතාවය මේ වන තෙක් තහවුරු කර නැති හෙයින් භාර අරමුදලේ භාරකාර මණ්ඩලයේ අනුමැතිය මත 2023 වසරේදී ගිණුම් මගින් ඉවත් කිරීමට කටයුතු කොට ඇත.	සෘජු තැන්පතු සම්බන්ධයෙන් අදාළ කොන්ත්‍රාත්කරු හඳුනා ගැනීමට හැකි වන අයුරින් සුදුසු ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වා දිය යුතු අතර සාධාරණ කාලයක් තුළ හිමිකම් නොපාන බැරකම් ආදායම් ලෙස හඳුනාගත යුතු බව.
(ආ) කිලෝමීටර් 100,000 ක ග්‍රාමීය මාර්ග ව්‍යාපෘතිය යටතේ වන ඉදිකිරීම් කර්මාන්ත සිදු කරන කොන්ත්‍රාත්කරුවන් 290 කගේ සහතික කරන ලද බිල්පත්වලට ගෙවීම් සඳහා මාර්ග හා මහාමාර්ග අමාත්‍යාංශය විසින් 2022 වසර තුළ අරමුදල වෙත රු.බිලියන 30.57 ක් ලබාදී තිබුණු අතර එයින් රු.බිලියන 29.88 ක් කොන්ත්‍රාත්කරුවන් වෙත නිදහස් කර තිබුණි. තවද, එම මුදලින් අදාළ කොන්ත්‍රාත්කරුවන් වෙත මුදා නොහැර රු.මිලියන 278.83 ක මුදලක් 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට අරමුදල විසින් මාර්ගස්ථ මුදල් ගිණුමේ රඳවාගෙන තිබුණි.	සේවයෝජකයා විසින් නම් කරන ලද කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට බැඳුම්කර සහ ඇපකර ලබාදීමට අරමුදල වාචික එකඟතාවයකට පැමිණි අතර, කොන්ත්‍රාත්කරුගේ සියලුම ගෙවීම් අරමුදල හරහා යොමු කිරීමට හා සියලුම කොන්ත්‍රාත්තුවල භෞතික හා මූල්‍ය ප්‍රගතිය තහවුරු කර ගැනීමෙන් පසුව කොටස් වශයෙන් මුදා හැරීමට ද	සාමාන්‍ය ව්‍යාපාරික ක්‍රමවේදය අනුගමනය කරමින් බැඳුම්කර හා ඇපකර නිකුත් කල යුතු අතර එයට වෙනස්වන අවස්ථාවලදී විධිමත් අනුමැතියක් සහිතව ගිවිසුම්වලට එළඹීමට කටයුතු කල යුතු බව.

මෙයින් රු.මිලියන 126.53 ක් වසර 01 ක දෙපාර්ශවයම එකඟ විය .

කාලයක සිටද, රු.මිලියන 146.55 ක් වසර 1 න් 2 න් කාලයක සිටද රු.මිලියන 5.75 ක් වසර 02 ට වැඩිකාලයක සිටද රඳවාගෙන තිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය. එසේම, සංකීර්ණ සහ අවදානම් වැඩි ලෙස හඳුනාගෙන තිබුණු ඉහත මාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මාර්ග හා මහාමාර්ග අමාත්‍යාංශය සමඟ අරමුදල විධිමත් ගිවිසුමකට එළඹ නොතිබුණි.

තවද කොන්ත්‍රාත්කරුවන් වෙත මුදා හැරීම සඳහා වෙනත් විවිධ පාර්ශවයන් විසින් අරමුදලට ලබාදී තිබූ මුදල්වලින් 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට අදාල කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට පියවා නොතිබූ මුදල රු.මිලියන 42.87 ක් විය. මෙම ශේෂයෙන් එකතුව රු. මිලියන 10.02 ක් සහ රු. මිලියන 17.24 ක් වූ මුදල් පිළිවෙලින් වසර 01 - 03 අතර සහ වසර 03- 07 අතර කාල පරාසයන් තුළ අදාළ ව්‍යාපෘතිවල වර්තමාන කාර්යසාධනය ප්‍රමාණවත් නොවීම හේතුවෙන් අරමුදල විසින් රඳවාගෙන තිබුණි. එබැවින් මෙම මුදල්වල අනාගත පියවීම් සඳහා වන වගකීම විගණනයේදී තහවුරු කර ගත නොහැකි විය. මෙසේ කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ බිල්පත් පියවීම සඳහා සේවායෝජකයන් විසින් ලබා දී තිබූ මුදල්, මාර්ගස්ථ මුදල් ලෙස (Transit Money) දීර්ඝ කාල පරාසයන් තුළ රඳවා ගැනීම ගැටලු සහගත වන බව නිරීක්ෂණය විය. මෙසේ

මාර්ග හා මහාමාර්ග අමාත්‍යාංශයෙන් සහ වෙනත් සේවාදායකයන්ගෙන් ලද මුදල් කොන්ත්‍රාත්කරුවන් වෙත මුදාහරින තෙක් කෙටිකාලීන ආයෝජනවල යෙදීමෙන් ආයතනය විසින් වර්ෂය තුළ උපයා තිබූ ආදායම රු.මිලියන 74.55ක් වී තිබුණි.

1.7 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

	නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ)	1999 අගෝස්තු 05 දිනැති අරමුදල් භාර ඔප්පුව 9 (ඊ) වගන්තිය	භාරකාර මණ්ඩලයට වැටුප්, දීමනා හෝ ගරු වැටුප් ලබා ගැනීමට අයිතියක් නොමැති නමුත් ඔවුන්ගේ රාජකාරි ඉටු කිරීමේදී දරන ලද වියදම් ප්‍රතිපූරණය කළ හැකිවේ. නමුත් ඊට පටහැනිව, අරමුදල විසින් මණ්ඩලයේ වෘත්තීය හැකියාව මත අමතර සේවාවන්හි යෙදීම වශයෙන් රාජකාරි ඉටුකිරීම සඳහා මාසිකව රු. 50,000 බැගින් වූ ස්ථාවර මුදලක් ලෙස එකතුව රු. මිලියන 2.50 හා රු. මිලියන 2.30 ක් පිළිවෙලින් 2021 සහ 2022 වර්ෂයන් තුළදී ගෙවා තිබුණි. එසේ වුවද, භාරකාර මණ්ඩලය විසින් රාජකාරි ඉටු කිරීම සඳහා දරන ලද වියදම් පිළිබඳ විස්තර මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ දක්වා නොතිබුණ අතර ඒ විස්තර විගණනයටද ඉදිරිපත් නොවුණි. තවද, මෙම සම්බන්ධිත පාර්ශව ගණුදෙනු සම්බන්ධව මූල්‍ය ප්‍රකාශන මගින් කිසිදු හෙළිදරව් කිරීමක් සිදු කර නොතිබුණි.	භාරකරුවන් භාර ඔප්පුවේ විෂය අංක 07, 08 හා 11 වෙනුවෙන් සෘජුවම බැඳී ඇති අතර, ඔවුන්ගේ අතිරේක කාර්යයභාරයන් හඳුනාගෙන ඇත. එම කාර්යයභාරයන් වෙනුවෙන් රාජකාරිය ඉටු කිරීමේදී දරන ලද වියදමක් ලෙස සැලකිය යුතුය.	අරමුදලේ භාර ඔප්පුවේ විධිවිධාන වලට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතු බව.
(ආ)	2020 අගෝස්තු 28 දිනැති අංක 01/2020 දරන රාජ්‍ය මුදල් වකුලේඛය මගින් නිකුත් කරන ලද මුදල් රෙගුලාසි 876(3)	කිසියම් ව්‍යවස්ථාපිත නොවන අරමුදලක් තවදුරටත් පවත්වාගෙන යාමට සාධාරණ හේතු තිබේ නම්, එම අරමුදල පාර්ලිමේන්තු පනතක් මගින් නීතිගත කළ යුතුය .කෙසේ වෙතත්, අරමුදල 2023 මාර්තු 31 දින වන විටත් මෙම අවශ්‍යතාවයට අනුකූල වී නොතිබුණි.	මුදල් අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා මගින් අරමුදල පිහිටුවා ඇති අතර භාණ්ඩාගාර ලේකම් ආයතනයේ බේරුම්කරු ලෙස අවශ්‍යතාවය මත වැඩිදුර නීතිගත කිරීම හෝ සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරමු.	අරමුදල වකුලේඛයේ සඳහන් අවශ්‍යතාවයට අනුකූල වීමට පියවරගත යුතු බව.

(ඇ) 2018 අංක 19 අරමුදලේ මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරීත්වය සෑම වර්ෂයකම අරමුදල දරන ජාතික සම්බන්ධයෙන් අඛණ්ඩව කාර්යය සාධන වක්‍රලේඛයේ විගණන පනතේ සමාලෝචනය කර කාලීනව පාලක මණ්ඩලයට වාර්තා කිරීම සඳහා මණ්ඩල අවශ්‍යතාවයට 41(1) විගණන හා කළමනාකරන කමිටු අනුමැතියෙන් පසුව අනුකූල වීමට පැවැත්විය යුතු වුවත් අරමුදල කිසිදු දිනක විගණන හා කළමනාකරන කමිටු අඛණ්ඩව ඊළඟ පියවරගත යුතු වර්ෂයේ ජනවාරි මාසයේ බෙරුම්කරු වෙත ඉදිරිපත් කර ඇත. වාර්ථාව මාසයේ බෙරුම්කරු පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීමේ වගන්ති බෙරුම්කරු දරන හෙයින් එසේ කරනු ලබන බව තරයේ විශ්වාස කරමු.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.285,269,552 ක අතිරික්තයක් වූ අතර ඊට අනුරූප ඉකුත් වර්ෂයේ අතිරික්තය රු. 310,233,611 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු. 24,964,059 ක පිරිහීමක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම පිරිහීමට බැඳුම්කර සහ ඇපකර ආදායම අඩු වීම සහ වැටුප් හා වේතන වියදම් වැඩි වීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 අනාර්ථික ගනුදෙනු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
අරමුදලේ ආයතනික අරමුණු අනුව සංවිධානය තුළ පරිගණකගත ගිණුම්කරණ පද්ධතියක් (QuickBooks) සංවර්ධනය කිරීමට සැලසුම් කර තිබුණි. මෙම පද්ධතිය මිලදී ගැනීම සඳහා 2019 වර්ෂයේදී රු.මිලියන 0.16 ක මුදලක් වැය කර තිබුණද, 2022 දෙසැම්බර් 31 දින වන විටත් අරමුදල	2019 වර්ෂයේ සම්පූර්ණ ගිණුම් සහ 2020 වර්ෂයේ සැලකිය යුතු මාස කිහිපයක් පැකේජය හරහා සිදු කරන ලද නමුත් රටේ තත්ත්වය සහ අඛණ්ඩව කරගෙන යාම අසීරු වීම හේතුවෙන් අතරමග සීමා කිරීමට සිදුවිය.	පරිගණකගත ගිණුම්කරණ පද්ධතිය පූර්ණ වශයෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට කටයුතු කල යුතු බව හා ඒ තුළින්

එහි සම්පූර්ණ ගනුදෙනු අතින් සහ 2019 සහ 2020 කාලය තුළ වැය කරන ලද පැතුරුම්පත් මෘදුකාංග (Excel) පත්‍රවල ප්‍රතිඵල ලබා ගත් බවට පැකේජය මුදලින් උපරිම සටහන් කරමින් පැවතුණි. එබැවින් පද්ධතිය සඳහා වියදම් කළ මුදල ප්‍රතිලාභ ලබා මිලදී ගැනීම සඳහා දරන ලද වියදම නිෂ්ඵල සාධාරණීකරණය කළ හැකිය. ගැනීමට අරමුදල වියදමක් බවට පත්ව තිබුණි. කටයුතු කළ යුතු බව.

3.2 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) අරමුදල සඳහා කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතියක් (MIS) නිර්මාණය කර සංවර්ධනය කිරීම සඳහා අරමුදල විසින් 2015 වර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකා ටෙලිකොම් ආයතනය සමඟ රු.මිලියන 2.98 ක වටිනාකමකට ගිවිසුමකට එළඹ තිබුණි. ගිවිසුම පරිදි පළමු වාරිකය සහ සංවර්ධනය කිරීමෙන් පසු ගෙවිය යුතු දෙවන වාරිකයද වශයෙන් එකතුව රු. මිලියන 2.08 ක් හෙවත් කොන්ත්‍රාත් වටිනාකමෙන් සියයට 70 ක් 2015 සහ 2016 වර්ෂවල දී අදාළ ආයතනය වෙත ගෙවා තිබුණු අතර එය මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ මෘදුකාංග සංවර්ධන අත්තිකාරම් මුදල් ලෙස ජංගම නොවන වත්කම් යටතේ දක්වා තිබුණි. මුදල් ගෙවා වර්ෂ 07 ක් පමණ ගත වුවද 2023 මාර්තු 31 වන දින දක්වාම මෙම කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතිය (MIS) සකස් කිරීම අවසන් කර නොතිබුණි. එසේවුවද, ගිවිසුම යටතේ වූ කාර්යයන්හි සම්පූර්ණත්වය සමාලෝචනය කර අත්තිකාරම් මුදල් ප්‍රාග්ධනික කිරීමට හෝ ලැබිය යුතු මුදල් ලෙස හඳුනා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණු අතර ගෙවන ලද මුදල් ආපසු ලබා දෙන ලෙස අරමුදල විසින් ශ්‍රී ලංකා ටෙලිකොම් ආයතනය වෙත දැනුම් දී තිබුණි. තවද, ගිවිසුමේ 20 වන වගන්තියට</p>	<p>සේවාදායක ප්‍රමාදය හේතු කොට කොන්ත්‍රාත්තුව අවලංගු කර ඇත. ලබා දුන් අත්තිකාරම් මුදල වෙනුවෙන් සරිලන සේවයක් ඉටු කර ඒ පිළිබඳ සෑහීමකට පත්ව තිබුණද ලබා දුන් මුළු මුදල නැවත ඉල්ලා ඇත. කෙසේවුවද එම මුදල නොලැබුණද ආයතනයට සේවයක් සිදුවී ඇති අතර මූල්‍යමය පාඩුවක් සිදු නොවේ. මේ වන විටත් ගිවිසුම අවලංගු කර ගෙවූ මුදල නැවත ලබා ගැනීමට කටයුතු කර ඇත. එසේ නොවුනහොත් බේරුම්කරණයට යෑමට කටයුතු කරනු ලබයි.</p>	<p>ශ්‍රී ලංකා ටෙලිකොම් ආයතනය වෙත ගෙවූ මුදල සුදුසු පරිදි නැවත ලබා ගැනීමට සාකච්ඡා මාර්ගයෙන් හෝ බේරුම්කරණය මඟින් කටයුතු කළ යුතු බව.</p>

අනුව ගිවිසුම් කඩකිරීම සම්බන්ධයෙන් බේරුම්කරණ ක්‍රියාමාර්ගවලට අවතීර්ණ වීමට හෝ පවතින ගැටළු සාකච්ඡා මාර්ගයෙන් විසඳා ගැනීමට අරමුදල වර්ෂය තුළදීද කටයුතු කර නොතිබුණි.

- (ආ) අරමුදල 1999 වර්ෂයේදී ආරම්භ කර තිබූ අතර 2000 සිට 2005 වර්ෂය දක්වා කාලය තුළ අවස්ථා හතරකදී මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් රු.මිලියන 55.00 ක ප්‍රාග්ධන ප්‍රදානයක් ලබාදී තිබුණි. එහෙත් වාර්ෂික ලාභ මහා භාණ්ඩාගාරයට ප්‍රේෂණය කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණි. මේ අතර, 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට පැවති රු.මිලියන 949.78 ක් වූ රඳවා ගත් ඉපැයීම්වලින් රු.මිලියන 500 ක් “යටිතල පහසුකම් සඳහා ප්‍රතිපාදන” නම් සංචිත ගිණුමකට මාරු කර නිෂ්කාර්යව පැවතුණි. 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට රඳවා ගත් ලාභ හා සංචිත රු.මිලියන 745.85 ක් වූ අතර එදිනට පැවති දිගුකාලීන ආයෝජන රු.මිලියන 1,072.30ක් ද කෙටිකාලීන ආයෝජන රු.මිලියන 1,146.08 ක් වී තිබුණි.
- අරමුදල ලාභ නොලබන අරමුදල සේවා ආයතනයක් හෙයින් සම්පූර්ණයෙන්ම භාණ්ඩාගාරයට වාර්ෂික රාජ්‍ය ආයතනයක් වන ප්‍රේෂණයක් සිදු කිරීමට ආයතනයක් වන ශේෂයක් නොපවතී. සෑමවිටම බැවින් අරමුදල ලබා දෙන ඇපකර විසින් උපයන ආදායමෙන් කොටසක් ලද අතිරික්තය අවදානම පියවා ගැනීම සඳහා හෝ අතිරික්තයේ භා ඇපකර නිකුත් කිරීමේ කොටසක් අතිරික්තයේ පරිමාව/සීමාව(Threshold) කොටසක් වර්ධනය සඳහාත් භාවිතා වාර්ෂිකව මහා භාණ්ඩාගාරය වෙත ප්‍රේෂණය කරයි. භාර ඔප්පුවේ 7(C) යටතේ වෙත ප්‍රේෂණය ආයතනික මෙහෙයුම් කටයුතු කළ යුතු බව. පිළිබඳ පූර්ණ තීරණ ගැනීමට බේරුම්කරු විසින් භාරකාර මණ්ඩලයට බලය පවරා ඇත. එසේම එම වර්ෂයන්හි අයවැය මඟින් එම වෙන් කිරීම භාරකාර මණ්ඩලය මඟින් අනුමත කර ඇත.
- (ඇ) ශාඛාවල වැය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රධාන ප්‍රාදේශීය කාර්යාලයක් ශාඛාවල වැය සම්බන්ධයෙන් කාර්යාලය විසින් ප්‍රමාණවත් පාලන පවත්වාගෙන යාමට හැකියාව සම්බන්ධයෙන් ක්‍රමවේදයන් හඳුන්වා දී නොමැති බව දකුණු, ඇති සුදුසු නිලධාරීන් අරමුදල විධිමත් මධ්‍යම සහ උතුරු ප්‍රාදේශීය කාර්යාල විසින් පත් කර ඇත. අවශ්‍ය වූ අභ්‍යන්තර සම්බන්ධයෙන් කරන ලද නියැදි පරීක්ෂාවකදී විට සුදුසු තීරණයක් ගැනීමට අනාවරණය විය. ඒ අනුව එම කාර්යාලවල එම නිලධාරීන් හට ප්‍රධාන පාලන අනාවරණය විය. ඒ අනුව එම කාර්යාලවල එම නිලධාරීන් හට ප්‍රධාන පද්ධතියක් නිලධාරීන් විසින් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී කාර්යාලයේ අනුමැතිය මත හඳුන්වා දිය යුතු පෞද්ගලිකව වැය කර තිබූ වියදම්වල එකතුව බලය පවරා ඇත. එසේ බව. රු.මිලියන 1.08 ක් අතර එම වියදම් අතර හෙයින්, අරමුදලේ අනාවරණය විදුලිබිලිපත්, ජල බිලිපත් සහ දුරකතන කළමනාකාරීත්වය අවශ්‍ය

ගාස්තුවලට අමතරව ලිපිද්‍රව්‍ය, කාට්‍රිප් වැනි විටක මූල්‍යමය සීමාවන් වියදම්ද ඇතුළත් වී තිබුණි. පසුව එම සහිතව අඩු වටිනාකමකින් නිලධාරීන්ට අදාළ වියදම් අරමුදල විසින් සහ අඩු ප්‍රමාණයකින් භාණ්ඩ ප්‍රතිපූරණය කර තිබූ නමුත් වියදම් සඳහා ලබා ගැනීමට අවසර දෙනු උපරිම සීමාවන් හඳුන්වා දී නොතිබුණු අතර ලබයි. වියදම් ඇගයීමකට ලක් පූර්ව අනුමැතිය ලබා දීමක්ද සිදුකර කර ප්‍රතිපූරණය කරනු ලබයි. නොතිබුණි.

4. ගිණුම්කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

4.1 වාර්ෂික කාර්යසාධන වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කිරීම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2020 අගෝස්තු 28 දිනැති රාජ්‍ය මූල්‍ය වකුලේඛ අංක 01/2020 මගින් නිකුත් කරන ලද 877(2)(ඉ) මූල්‍ය රෙගුලාසියට අනුව, අරමුදලේ ගණන් දීමේ නිලධාරියා විසින් නියමිත විධිවිධාන යටතේ භාෂා තුනෙන්ම වාර්ෂික කාර්ය සාධන වාර්තාව සකස් කළ යුතු අතර එක් එක් මුදල් වර්ෂය අවසන් වී දින 150ක් ගත වීමට පෙර ඉහත වාර්තාව සභාගත කිරීමට පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ යුතුය. කෙසේ වෙතත්, මෙම විගණන වාර්තාව නිකුත් කරන දිනය දක්වා අරමුදලේ කිසිදු වාර්ෂික කාර්යසාධන වාර්තාවක් පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කළ බවට සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් නොවුණි.	සෑම වර්ෂයකම කාර්යය සාධන වාර්තාව භාරකාර මණ්ඩල අනුමැතියෙන් පසුව අඛණ්ඩව ඊළඟ වර්ෂයේ ජනවාරි මාසයේ බේරුම්කරු වෙත ඉදිරිපත් කර ඇත. වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීමේ වගන්ති බේරුම්කරු දරන හෙයින් එසේ කරනු ලබන බව තරයේ විශ්වාස කරමු.	වකුලේඛයේ අවශ්‍යතාවලට අනුකූලව අරමුදලේ වාර්ෂික කාර්යසාධන වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කළ යුතු බව.

4.2 අභ්‍යන්තර විගණනය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
අරමුදලේ සියලුම ක්‍රියාකාරකම් අභ්‍යන්තර විගණනයට ලක් කළ යුතු වුවද අරමුදල තුළ අභ්‍යන්තර විගණන කටයුතු සිදු කිරීම සඳහා සුදුසුකම් ලත් විගණකවරයකු	අරමුදලේ අභ්‍යන්තර විගණනය හා වරින් වර ක්ෂණික විගණනය හා සමීක්ෂණය බේරුම්කරු වෙනුවෙන් කටයුතු කරන මහා භාණ්ඩාගාර අධ්‍යක්ෂක ජනරාල් (රාජ්‍ය මුදල්)	අරමුදල විසින් සිදුකරනු ලබන ක්‍රියාකාරකම් ස්වාධීන අභ්‍යන්තර විගණනයකට ලක්

ආරම්භයේ සිට මේ දක්වා අරමුදල මූලිකත්වයෙන් නිරන්තරයෙන් කර භාරකාර විසින් පත් කර නොතිබුණි. පරීක්ෂා කරන අතර ඇතිවන මණ්ඩලයට වාර්තා බොහෝ දෝෂයන් එකෙනෙහිම කළ යුතු බව. නිවැරදි කර ගැනීමට උපදෙස් හා අවධානය යොමු කරයි.

4.3 අයවැය පාලනය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>2020 අගෝස්තු 28 දිනැති අංක 01/2020 දරන රාජ්‍ය මූල්‍ය චක්‍රලේඛය මගින් නිකුත් කරන ලද 877 (1) (ඇ) මූල්‍ය රෙගුලාසියට අනුව, ඉදිරි වර්ෂය සඳහා භාරකාර මණ්ඩලය විසින් සකස් කරන ලද අයවැය මහා භාණ්ඩාගාරයේ අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ සැප්තැම්බර් 30 වන දිනට පෙර ජාතික අයවැය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෙත යොමු කළ යුතුය. කෙසේ වෙතත්, 2022 වර්ෂය සඳහා වන අරමුදලේ අයවැය සඳහා ඉහත පරිදි අනුමැතිය ලබාගෙන නොතිබුණි.</p>	<p>භාරකාර මණ්ඩලය විසින් අනුමත යෝජිත අයවැය අඛණ්ඩව අධ්‍යක්ෂක රාජ්‍ය මුදල් සහ බේරුම්කරු හෙවත් මුදල් අමාත්‍යාංශයේ භාණ්ඩාගාර ලේකම් වෙත යවනු ලබයි.</p>	<p>වාර්ෂික අයවැය චක්‍රලේඛයට අනුකූලව සකස් කර මහා භාණ්ඩාගාරයේ අනුමැතිය ලබා ගත යුතු බව.</p>